

Vergaderjaar 2016–2017

33 709

EU voorstel: Verordening oprichting Europees openbaar ministerie COM (2013) 534¹

AB

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 7 april 2017

De leden van de vaste commissies voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad² en voor Veiligheid en Justitie³ hebben op 21 maart jl. de laatste stand van zaken besproken ten aanzien van het Europees Openbaar Ministerie (EOM). Naar aanleiding hiervan is op 28 maart 2017 een brief gestuurd aan de Minister van Veiligheid en Justitie.

De Minister heeft op 7 april 2017 gereageerd.

De commissies brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier voor dit verslag,
Van Dooren

¹ Zie dossier E130041 op www.europapoort.nl.

² Samenstelling **Immigratie en Asiel/ JBZ-Raad**:

Engels (D66), Nagel (50plus), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Ten Hoeve (OSF), Schaap (VVD), Strik (GL) (*vicevoorzitter*), Knip (VVD), Beuving (PvdA), Faber-van de Klashorst (PVV), Schouwenaar (VVD), Schrijver (PvdA), Gerkens (SP), Bredenoord (D66), Dercksen (PVV) (*voorzitter*), D.J.H. van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Knapen (CDA), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Stienen (D66), Teunissen (PvdD), Bikker (CU), Wezel (SP), Overbeek (SP)

³ Samenstelling **Veiligheid en Justitie**: Kox (SP), Engels (D66), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA) (*vicevoorzitter*), Duthler (VVD) (*voorzitter*), Ten Hoeve (OSF), Koffeman (PvdD), Strik (GL), Knip (VVD), Backer (D66), Barth (PvdA), Beuving (PvdA), Hoekstra (CDA), Schouwenaar (VVD), Schrijver (PvdA), Van Strien (PVV), Kok (PVV), Bredenoord (D66), Dercksen (PVV), D.J.H. van Dijk (SGP), Van Rij (CDA), Rombouts (CDA), Van de Ven (VVD), Wezel (SP), Bikker (CU), Baay-Timmerman (50PLUS)

BRIEF VAN DE VOorzITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD EN VOOR VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie

Den Haag, 28 maart 2017

De leden van de vaste commissies voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad en voor Veiligheid en Justitie hebben op 21 maart jl. de laatste stand van zaken besproken ten aanzien van het Europees Openbaar Ministerie (EOM). Meest recentelijk schrijft de Minister van Buitenlandse Zaken in het verslag van de Europese Raad (ER) van 9-10 maart 2017 hierover het volgende:

«De ER stelde vast dat was voldaan aan de voorwaarden voor het van start gaan van de procedure voor nauwere samenwerking zoals omschreven in artikel 86 VWEU (waarbinnen ten minste 9 lidstaten verder samenwerken op een terrein waarover geen unanimititeit tussen de betrokken lidstaten te bereiken was). Zoals reeds eerder gesteld heeft Nederland over deelname aan deze samenwerking nog geen besluit genomen. Dat betekent dat Nederland vooralsnog niet zal deelnemen. Het kabinet zal de nadere besprekingen in het kader van nauwere samenwerking actief volgen en daarbij in het bijzonder aandacht vragen voor de financiering van het EOM, samenwerking tussen het EOM en niet-deelnemende lidstaten en de impact van de oprichting van het EOM op Eurojust.»⁴

Bovenstaande passage wekt bij de leden van de fracties van **VVD, CDA, PvdA, GroenLinks** en **OSF** het vermoeden dat de regering een terughoudende, afwachtende positie inneemt in de verdere onderhandelingen in het kader van de nauwere samenwerking. Deze Kamer moet nog een standpunt innemen over de definitieve eindtekst van de onderhandelingen en bovengenoemde leden willen zich er dan ook zeker van stellen dat in de eindtekst die straks ter beoordeling voorligt, de Nederlandse belangen goed zijn vertegenwoordigd. Het zou te beperkt zijn om de inzet te begrenzen tot het bereiken van goede samenwerkingscondities met het EOM, aldus voornoemde leden. Het is zeer onzeker of de Tweede en Eerste Kamer zullen kunnen instemmen met deelname aan het EOM gegeven de bedenkingen bij diverse fracties, maar in theorie zou de uitkomst van de definitieve afweging ook instemming met deelname aan het EOM kunnen zijn. In het traject van de onderhandelingen over versterkte samenwerking zou een eindtekst tot stand kunnen komen die afwijkt van de tekst die in december 2016 voorlag in de Kamers en waarover het kabinet destijds van oordeel was *«dat niet-deelname van Nederland aan het EOM per saldo niet in het belang van Nederland is»*.

Ook wanneer Nederland niet van meet af aan zal deelnemen aan het EOM valt niet uit te sluiten dat Nederland op een later moment alsnog zal deelnemen aan het EOM. Voor dat geval is het volgens bovengenoemde leden onwenselijk dat er in de verdere onderhandelingen een eindtekst tot stand zou komen waarover het kabinet per saldo minder positief kan oordelen.

De leden van de fracties van VVD, CDA, PvdA, GroenLinks en OSF roepen de regering dan ook op om de onderhandelingen niet alleen actief te volgen, maar hieraan ook actief deel te nemen, uiteraard onder het

⁴ Kamerstukken II 2016/17, 21 502-30, nr 1198.

voorbehoud dat u de instemming behoeft van beide Kamers wanneer u het eindresultaat kunt voorleggen.

Bovengenoemde leden vernemen graag of u gehoor wilt geven aan deze oproep en zo ja, dan wensen zij geïnformeerd te worden over de Nederlandse inzet in de verdere onderhandelingen in het kader van de nauwere samenwerking.

De leden van de vaste commissies voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad en voor Veiligheid en Justitie zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag vóór **14 april 2017**.

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel /
JBZ-Raad,
R.G.J. Dercksen

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
A.W. Duthler

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 april 2017

In antwoord op uw brief van 28 maart jl. onder bovenvermeld kenmerk bericht ik uw Kamer graag als volgt. Op 3 april jl. hebben zestien lidstaten, te weten België, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, de Tsjechische Republiek, Duitsland, Griekenland, Spanje, Finland, Frankrijk, Litouwen, Luxemburg, Portugal, Roemenië, Slovenië en Slowakije het Europees parlement, de Raad en de Commissie in kennis gesteld van hun wens overeenkomstig artikel 86, eerste lid, derde alinea, VWEU een nauwere samenwerking aan te gaan in relatie tot het Europees OM (EOM). Het voorgaande betekent dat een voldoende aantal lidstaten de wens een nauwe samenwerking aan te gaan ondersteunt. Zoals uit artikel 86, eerste lid, VWEU blijkt, wordt de machtiging tot nauwere samenwerking in dat geval geacht te zijn verleend en zijn de bepalingen betreffende nauwere samenwerking van toepassing. De onderhandelingen over de definitieve tekst van de ontwerpverordening voor het EOM kunnen thans worden hervat.

Nederland behoort weliswaar niet tot de groep lidstaten die een dergelijke kennisgeving aan de drie instellingen heeft gedaan, maar aangezien alle lidstaten ingevolge artikel 330, VWEU kunnen deelnemen aan de beraadslagingen van de Raad, vormt dat geen beletsel voor deelname van Nederland aan de onderhandelingen. Daarbij geldt wel de kanttekening dat de niet-deelnemende lidstaten niet deelnemen aan de stemming. Verder is op dit moment niet duidelijk in hoeverre de deelnemende lidstaten ruimte zullen bieden de tekst van de ontwerpverordening⁵ nog wezenlijk te veranderen en evenmin of zij bereid zullen zijn voorstellen van de niet-deelnemende lidstaten over te nemen dan wel te steunen. De enige reden voor hen om dat wel te doen zou kunnen liggen in de bij hen, de Commissie en het Europees parlement levende wens tot deelname aan het EOM van een zo groot mogelijk aantal lidstaten, maar tegelijkertijd zal er vermoedelijk enige terughoudendheid zijn om de huidige compromistekst open te breken. De eindtekst van de ontwerpverordening zal voor alle lidstaten hoe dan ook bepalend zijn in die zin dat zij op basis daarvan moeten besluiten alsnog deel te nemen aan de nauwere samenwerking dan wel dat niet te doen. Zoals mijn ambtsvoorganger u heeft toegezegd, zal ik u de eindtekst voorleggen zodra deze beschikbaar is. Het bovenstaande is uit de aard der zaak van invloed op de positie en inbreng van Nederland tijdens de verdere onderhandelingen. Nederland zal zich binnen de gestelde parameters, Europees zowel als nationaal, actief opstellen. Dat brengt onder meer mee dat Nederland in het bijzonder aandacht zal blijven vragen voor de financiering van het EOM, de samenwerking tussen het EOM en niet-deelnemende lidstaten en de impact van de oprichting van het EOM op Eurojust.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok

⁵ Doc. 5766/2017